

Kap. freg. Dušan VESIC
Split

Uz 30-godišnjicu Ratne mornarice i pomorstva Jugoslavije

Značajan jubilej

Cijelu ovu, 1972. godinu, slave naši narodi kao svoj značajni jubilej: tridesetgodišnjicu Ratne mornarice i pomorstva Jugoslavije. To je, ustvari, dio i nastavak prošlogodišnje jubilarne proslave revolucije i stvaranja Jugoslavenske narodne armije. Sve akcije i svečanosti koje se budu poduzimale, odvijat će se u znaku velikih dostignuća u razvitku samoupravnog socijalističkog društva, a posebno u znaku daljnjeg razvitka Jugoslavije kao pomorske zemlje, tridesetgodišnjeg napretka i modernizacije Ratne mornarice i pomorstva uopće, a posebno flotnih jedinica RM kao dijela naših oružanih snaga i u duhu značajnih rezultata postignutih u realizaciji koncepcije svenerodne obrane na ovom dijelu naše državne teritorije.

Sretna je podudarnost da se jubilej Ratne mornarice i pomorstva Jugoslavije proslavlja u istoj godini kada i 80-godišnjica rođenja vođe i učitelja naših naroda, Predsjednika Republike i Saveza komunista, Vrhovnog komandanta oružanih snaga SFRJ, maršala Jugoslavije Josipa Broza Tita.

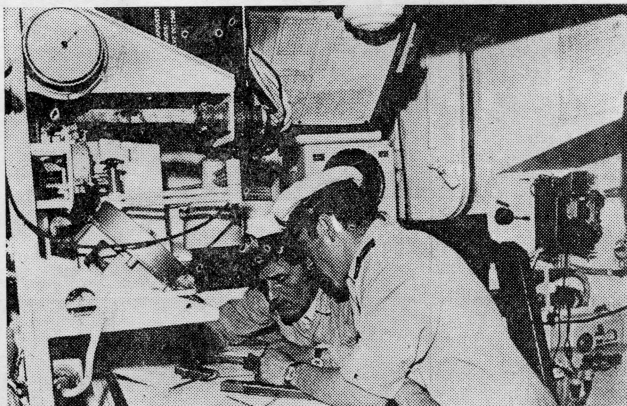
Osnovno obilježje proslave je u njenom radnom karakteru i tijesnoj povezanosti sa aktualnim političkim i društvenim zbivanjima u zemlji: sa sprovođenjem u djelo stavova druga Tita, 21. sjednice Predsjedništva i Druge konferencije SKJ, borbom za dalji i brži razvoj socijalističke Jugoslavije, sa učvršćenjem bratstva i jedinstva naših naroda i narodnosti, te daljim usavršavanjem i jačanjem obrambenih snaga naše socijalističke domovine.

To će nesumnjivo dati još veći i snažniji podstrek za nova dostignuća i inspirirati naše narode za nove radne pobjede.

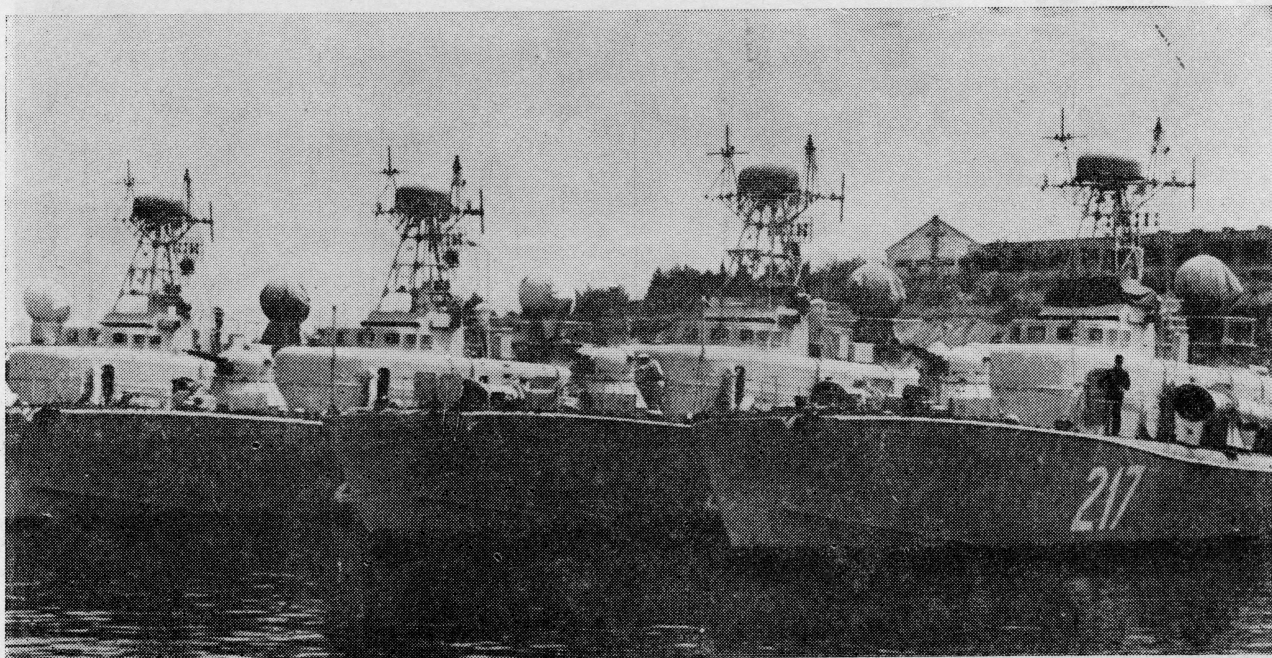
Pripadnici Ratne mornarice i vojnih škola će u jubilarnoj godini u svakoj prilici nastojati da ostvare što širu suradnju sa društveno-političkim zajednicama, društveno-političkim organizacijama, poduzećima i ustanovama pomorske privrede, radi što bolje organizacije i sprovođenja proslave. Kroz brojne zajedničke akcije i programe

nastojat će se postići daljnje jačanje uvjerenja naroda u svoje oružane snage i opravdanost koncepcije općenarodne obrane. Zbog svega toga, jubilarna proslava Ratne mornarice i pomorstva Jugoslavije obilježiti će se na odgovarajući način u cijeloj zemlji. Ipak, najznačajnije manifestacije će se sprovesti u većim mjestima duž Jadrana i po vojnim garnizonima na obali i otocima.

Programima proslave obezbijedit će se izvodenje manifestacija tokom cijele godine. Međutim, važniji događaji iz NOR na moru posebno će se praznovati i uz svoju tridesetgodišnjicu, tj. u 1973. 1974. i 1975. godini. Time se obezbjeđuje duže trajanje proslave, njen kontinuitet, te adekvatnije i svrsishodnije obilježavanje značajnijih događaja iz razvoja narodnoslobodilačkog rata na Jadranu.



Kursevi se često mjenjaju pa se na karti mora sve to pedantno ucrtati



Naše suvremene jedinice na vezu

U svim jedinicama i ustanovama, mornaričkim školama i akademijama, djelatnosti u jubilarnoj godini bit će usmjerene na dalje unapređenje obuke i vaspitanja i jačanje borbene spremnosti flotnih i drugih vojnih jedinica. Nesumnjivo, da će se ovaj značajni jubilej iskoristiti i za potpunije izučavanje taktike partizanskog ratovanja i korištenje iskustava u vođenju rata na moru, te razvijanju patriotizma i pomoračkih tradicija kod pripadnika Ratne mornarice i omladine.

U PODGORI I SPPLITU — CENTRALNA PROSLAVA

Koordinacioni odbor za proslavu jubilarne obljetnice Ratne mornarice i pomorstva Jugoslavije na svom zasjedanju koje je ovih dana održano u Splitu, odlučio je da se ovogodišnja centralna proslava održi na području od Splita do Graca, s težištem u Podgori, mjestu u kojem je formiran Prvi mornarički odred NOR-a. Iako tek pred-



Jedna vježba protuavionske obrane

stoji razrada plana i programa centralne proslave, na sastanku se raspravljalo i o svim mogućim i realnim oblicima i manifestacijama ove proslave. Tako je, na primjer, predloženo da se centralne svečanosti odvijaju između 25. kolovoza i 15. rujna. Na mjestima značajnim po akcijama iz NOB na moru, otkrit će se brojne spomen-ploče i spomenici. Tako će u Gracu biti otkriven veličanstveni spomenik ustanku naroda toga kraja, kojeg radi naš poznati kipar Antun Augustinčić.

Najveličanstveniji dio proslave predviđen je uoči i na sam dan praznika — 10. rujna. Predviđa se da se tom prigodom u Splitu, u ratnoj luci Lora, održi velika vojna svečanost u koju bi se, pored ostalog, uključilo i proizvođenje u čin potporučnika pitomaca XXIII klase Vojnopomorskog školskog centra, dok bi se u Podgori izvršilo proglašenje najboljih omladinskih organizacija i vojnih jedinica.

OSTALE ZNAČAJNE AKCIJE I MANIFESTACIJE

Tokom cijele godine organizirat će se tehnički zborovi za rezervne starješine i rukovodstva teritorijalnih jedinica i omladinskih četa u vojnim garnizonima i ostalim mjestima na Jadranu. Za rezervne vojne starješine, omladinu i ostalo stanovništvo organizirat će se i češće posjete karnama i ratnim brodovima u cilju prikazivanja najsvremenijeg naoružanja i demonstriranja pojedinih radnji. Predviđa se više naučnih i stručnih skupova i rasprava, među kojima i simpozij na temu: »NOR na moru i mogućnosti općenarodne obrane na našem obalnom pojasu«.

Iz oblasti izdavačke i propagandne djelatnosti, u javnosti će se pojaviti knjiga o povijesti Jugoslavenske ratne mornarice, prigodna publikacija sa odgovarajućim tekstovima na temu »JRM 1942—1972«, niz popularno napisanih brošura o pojedinim dužobalnim garnizonima, itd. Vojnopomorski muzej u Splitu priprema izdavanje jednog albuma fotografija koje prikazuju razvoj naših ratnih brodova — od prvih partizanskih leuta do suvremenih ra-



Nakon završene vježbe ponovno na odmoru u luci

ketnih čamaca. O nastanku i razvoju Ratne mornarice i pomorstva Jugoslavije snimit će se i serija dokumentarnih televizijskih i radio emisija, a razmatra se i mogućnost snimanja jednog cjelovečernjeg filma na temu NOR na Jadranu. Razmotrit će se i snimanje jedne gramofonske ploče sa pjesmama o Ratnoj mornarici.

KULTURNO-ZABAVNI PROGRAM

U mnogim mjestima i garnizonima na obali i otocima gostovat će Umjetnički ansambl i reprezentativni orkestar JNA, a vojni orkestri iz pojedinih mornaričkih garnizona priredit će koncerte pred pripadnicima JNA, radnim kolektivima, u školama i među građanima.

Također, predviđaju se brojna takmičenja vioničkih i mornarskih klubova, po obrazovnoj, zabavnoj i sportskoj aktivnosti, gostovanja poznatih kulturno-umjetničkih društava i ansambla, pjevača zabavne i narodne muzike, umjetničkih ekipa mornara i vojnika, kazališnih i folklornih društava iz svih krajeva naše zemlje.

Zajedno sa odgovarajućim institucijama na terenu organizirat će se izložba »NOB u djelima umjetnika« u Splitu, a možda i u nekim drugim primorskih gradovima. Dvije pokretne izložbe fotografija o ustanku i razvoju JRM obići će veće republičke centre i pojedina mjesta na obali i otocima. Ove izložbe prikazat će po 300 eksponata i faksimila dokumenata značajnih za povijest i razvoj Ratne mornarice i pomorstva Jugoslavije. Mnogi od tih eksponata bit će prvi put prikazani javnosti, a izložiti će se i modeli naoružanih brodova i patrolnih čamaca iz ratnog perioda, suvremenih ratnih brodova i pojedinih plovnih objekata trgovačke flote.

RAZVIJANJE POMORSKIH I BORBENIH TRADICIJA

Pored mnogih drugih manifestacija planirano je da se u toku proslave kontinuirano organiziraju i susreti starih

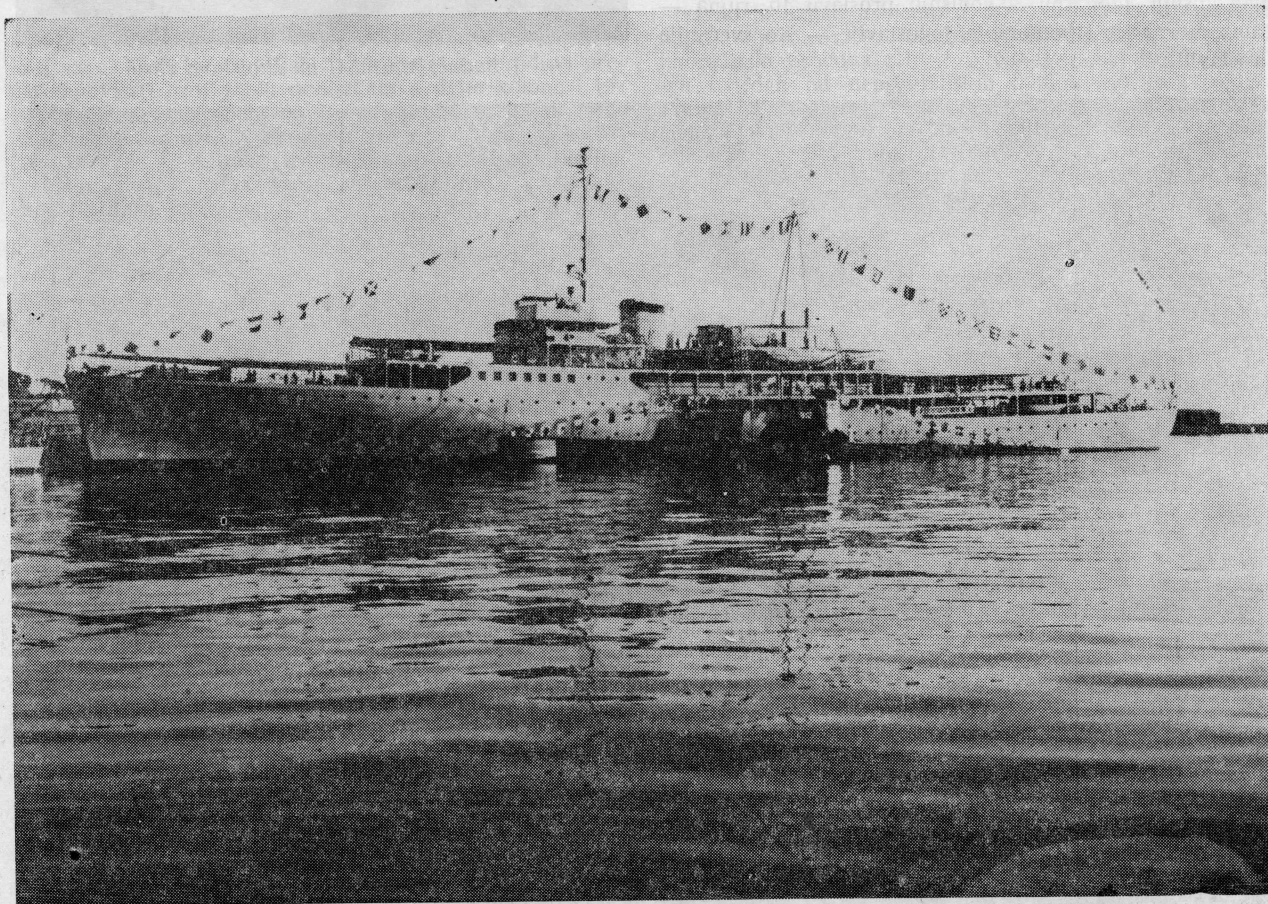
revolucionara i istaknutih ratnih komandanata iz NOR na moru, sa mornarima, vojnicima, pitomcima u kasarnama i na brodovima i omladinom u tvornicama, školama i selima. Tom prilikom evocirat će se uspomene iz rata, a najvažniji trenuci će biti popraćeni projekcijama filmova i dokumentarnih fotografija. Na kraju svakog susreta mladi će zajedno sa omladinom prirediti sportska takmičenja i zajedničke zabave.

Predviđa se otvaranje posebnih historijskih spomen-soba u ratnim lukama. U tim prostorijama prikazat će se kroz fotose i druge eksponate razvoj pojedinih flotnih jedinica od njihova formiranja u NOR do današnjih dana.

Vojnopomorski muzej organizirat će prikupljanje podataka o spomenicima i spomen-obilježjima vezanim za



Stručna predavanja se veoma pažljivo prate



Školski brod »Galeb« okičen svečanom zastannom galom prigodom proslave 1. maja

dogadaje iz rata. U vodama kod otoka Suska ronjoci će nastojati pronaći i izvaditi partizanski ratni brod NB—11 »Crvena zvijezda«, koji bi se kasnije konzervirao i postavio u dvorištu neke pomorske škole, u ratnoj luci ili muzeju.

Pripadnici Ratne mornarice će zajedno sa narodom učestvovati u organizaciji proslave svih značajnijih događaja iz NOR i drugih državnih i partijskih praznika na teritoriju Vojnopomorske oblasti i obalnim regijama. Između ostalih, i praznici 1. svibnja, Dan mladosti, 4. srpnja, Dan Republike i Dan Armije dobit će odgovarajući pečat jubilarne proslave Ratne mornarice i pomorstva. Sa društveno-političkim organizacijama i drugim odgovarajućim institucijama na terenu izvršit će se pregled stanja postojećih spomenika, bista narodnih heroja i drugih velikana revolucije, te dati puna pomoć njihovom dotjerivanju i uređenju, a gdje god je to moguće učestvovati i u podizanju novih, vezanih za mjesta i događaje gdje to do sada nije učinjeno.

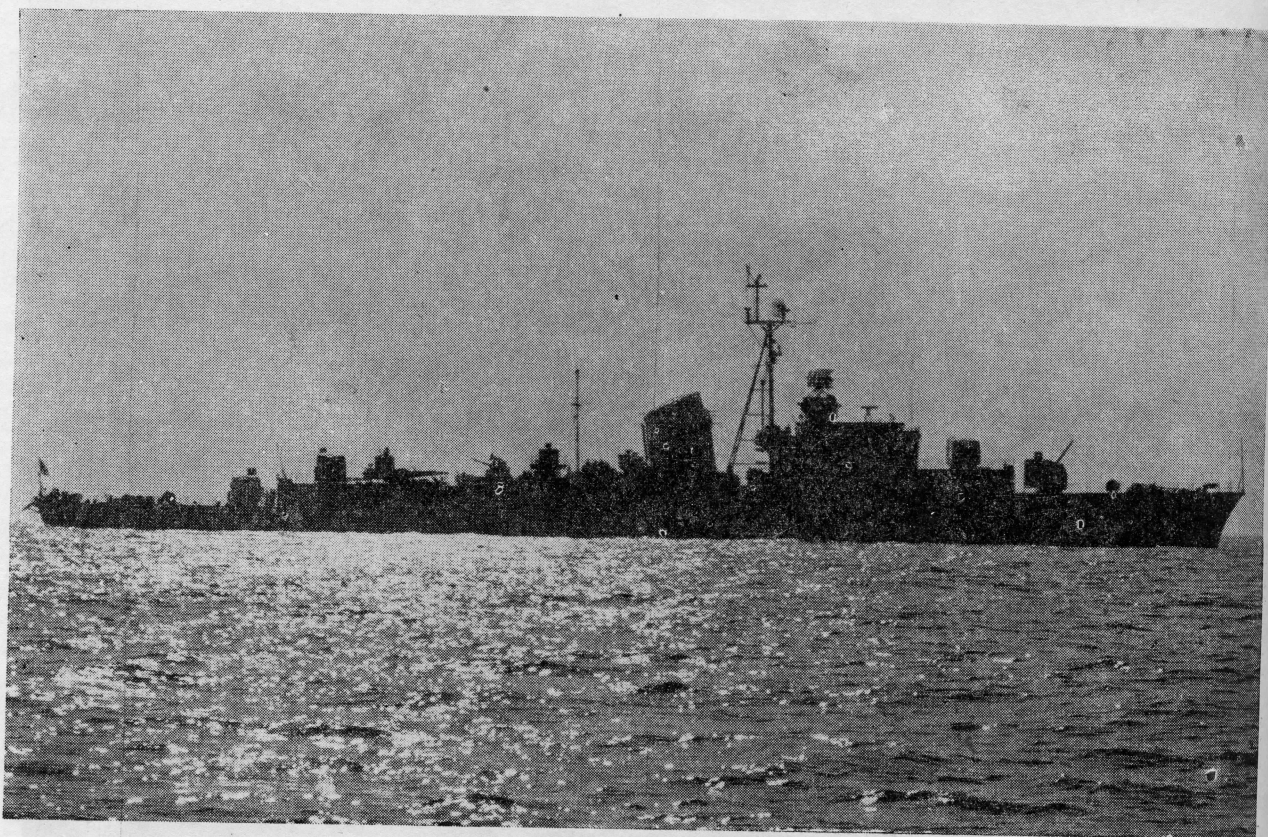
Tradicionalna dodjela »Vjesnikove« »plave vrpce«, koju ovaj zagrebački dnevnik dodjeljuje svake godine na Dan mornarice i pomorstva Jugoslavije kolektivima ili pojedincima za izuzetne podvige i zasluge na moru kroz proteklu godinu, obaviti će se ove godine u Podgori — kolijevci naše mornarice. U Podgori će se javno snimiti i emisija za pomorce Radio-Zagreba.

Pored niza sportskih manifestacija i susreta, organizirat će se i brojna takmičenja u sportovima na vodi i onih koji su povezani sa mogućnostima i aktivnostima svenarodnog obrambenog rata (u podvodnom izvidanju, streljaštvu, takmičenju radio-amatera, izviđača, planinara i drugih).

Društveno-političke organizacije, radni kolektivi, pomorsko-brodarske institucije, škole, muzeji i druge ustanove u mjestima duž obale, u organizaciji svojih odbora za proslavu, pripremaju odgovarajuće programe, kako bi ovogodišnju, jubilarnu 30-godišnju proslavu 10. rujna — Dana mornarice i pomorstva Jugoslavije — što svečanije proslavili.



Budući mašinisti na školskom času



Jedan od naših razarača na sidrištu